

УДК371.24.61(57)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Л. Н. Рибіцька, Л. Б. Муц, Т. В. Бігуняк, Л. Т. Котляренко, Х. Ю. Недошитко,
І. Б. Привроцька, О. Т. Тусик, О. Ю. Ружицька, О. М. Ярема, О. С. Коваль,
Л. Б. Ковальова

ДВНЗ “Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського”

ORGANIZATION OF EDUCATIONAL PROCESS BY CREDIT-MODULAR SYSTEM IN LEARNING OF MEDICAL BIOLOGY

L. N. Rybitska, L. B. Muts, T. V. Bihunyak, L. T. Kotlyarenko, H. Yu. Nedoshytko,
I. B. Pryvrotska, O. T. Tusyik, O. Yu. Ruzhitska, O. M. Yarema, O. S. Koval,
L. B. Kovalyova

SHEI “Ternopil State Medical University by I. Ya. Horbachevsky”

Кредитно-модульна система організації навчального процесу підготовки лікарів відкриває нові можливості в системі вищої медичної освіти. У статті викладено досвід використання кредитно-модульної системи при навчанні студентів на кафедрі медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського.

Credit-modular system of educational process of doctors training opens up new opportunities in higher medical education system. The article presents the experience of using the credit-modular system in teaching students at the department of medical biology, microbiology, virology and immunology of TSMU by I. Ya. Horbachevsky.

Вступ. У сучасних умовах реформування системи вищої освіти в Україні у зв'язку з впровадженням принципів Болонської конвенції до ВНЗ висуваються нові вимоги щодо модернізації структури та змісту освіти, які орієнтовані на входження у європейський і світовий освітній простір. Інтеграційний процес передбачає впровадження європейських норм і стандартів у медичну освіту, забезпечення переходу до кредитно-модульної системи і стимулюючої системи навчання [2].

Основна частина. Важливим є питання адаптації та максимального наближення університету у викладанні окремих предметів і застосування критеріїв оцінки знань студентів до аналогічних медичних університетів у Європі. Інтеграція у світовий освітній простір вимагає глибокого реформування процесу викладання фундаментальних та клінічних дисциплін. При викладанні медичної біології на кафедрі впроваджується досвід провідних європейських ВНЗ. На сучасному етапі в університеті запроваджена Z-система навчання студентів, що передбачає забезпечення поступового переходу від теорії до практики. Тому вже на першому курсі при викладанні медичної біології студентам надається інформація, яка їм

буде необхідна в клініці (діагностика спадкових хвороб, паразитарних інвазій та ін.). У навчальному процесі використовується демонстрація експонатів музею кафедри та створених вузькотематичних навчальних кімнат по розділах: медична паразитологія, екологія та еволюція людини.

Для забезпечення студентам більш повноцінної та раціональної підготовки до занять проведена зміна у підході до їх проведення. Згідно із методикою “Єдиного дня” практичні заняття тривають 6 або 7 академічних годин. Практична частина заняття триває 4 академічні години. Студенти протягом цього часу мають можливість виконати великий об'єм практичної роботи, розв'язати достатньо складні завдання, опанувати практичні навички. Відмітку про засвоєння студентом практичної навички робить викладач, засвідчуючи дату виконання її та достовірність підписом [1, 3].

Семинарське обговорення теми практичного заняття триває 2 академічні години. Під час семинарського обговорення практичного заняття викладач разом із студентами у навчальній кімнаті обговорюють складні питання теми. Аналізують отриману під час практичного заняття інформацію, розбирають ситу-

аційні задачі, складні питання ліцензійного іспиту “Крок”, проводять ділові ігри. Студенти виступають із рефератами, доповідями, презентаціями, теми яких викладач роздає на попередньому занятті.

Тестовий контроль знань студентів на кафедрі, як і в усьому університеті, триває 1 академічну годину і здійснюється шляхом тестування на комп'ютерах та написання певного контролюючого завдання на паперовому носії. Час з 14¹⁵ до 15⁰⁰ відведено для письмового контролю. Контроль знань можна зробити і напередодні у визначений час в дистанційній формі за програмою “Moodle”. Це дає змогу студентам незалежно та об'єктивно визначити свій рівень знань Інтернет-тестуванням у переддень практичного заняття.

Значна увага приділяється методичному забезпеченню навчального процесу по використанню новітніх комп'ютерних технологій. Впровадження нових технологій у навчальний процес і перехід на кредитно-модульну систему привело до підвищення успішності. І це дає основу для подальшого впровадження в педагогічний процес кафедри нових навчальних технологій і методів контролю знань студентів [1, 3].

Керівництво самостійною роботою студентів на кафедрі здійснюється, насамперед, забезпеченням їх методичними розробками для позааудиторної роботи з усіх тем, що вивчаються. Яскравим прикладом поєднання теоретичної інформації та наочності служать матеріали для підготовки студентів до практичних занять, які розміщені на кафедральній сторінці WEB-порталу університету, що сприяє кращому засвоєнню знань. Створені викладачами файли включають теоретичну інформацію, збагачену кольоровими схемами, рисунками, діаграмами. Наочний ма-

теріал використовується у вигляді мікроскопічних та вологих препаратів, муляжів. Відповідні розділи WEB-сторінки кафедри заповнені всіма необхідними матеріалами для навчання студентів всіх факультетів українською, російською та англійською мовами. Подані розклади практичних занять і лекцій, графіки чергувань викладачів, робочі програми з тематичними планами, методичні вказівки, матеріали для підготовки до практичних занять, матеріали для підготовки до лекцій, відеофільми і таблиці. Створені матеріали для дистанційного навчання.

Певну роль і інтенсифікуючий вплив на загальну мотивацію оволодіння знаннями з предмета, що вивчається, є робота у студентському науковому гуртку. Беручи участь в роботі гуртка, студент може самостійно працювати, більш глибоко вивчити окремі проблеми навчальної дисципліни. Проведення дослідницької роботи вимагає глибокого знання наукової літератури. Набуваються навички в проведенні експерименту, виконанні гістологічних, гісто-імунохімічних досліджень. Це не тільки підвищує рівень знань і уміння студентів, але й пісприяє їх самовдосконаленню.

Висновок. Кредитно-модульна система освіти – це гнучка модель організації педагогічного процесу, який максимально мотивований та у більшому ступені орієнтований на студента. Використання в навчальному процесі методики “Єдиного дня” та модульної технології навчання підвищує пізнавальну активність і самостійність студентів при вирішенні навчальних задач, забезпечує індивідуальний підхід у навчанні, розвиток професійного інтересу і мотивації, сприяє активному формуванню практичних вмінь і навичок.

Література

1. Семестровий тестовий контроль рівня знань студентів у Тернопільському та Віденському медичних університетах / І. Р. Мисула, В. П. Марценюк, Г. Я. Загречук, А. Г. Шулгай // Медична освіта. – 2007. – № 2. – С. 27–30.
2. Концепція розвитку Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського (інтеграція у світовий медичний освітній простір). – Тернопіль : ТДМУ, 2006. – 50 с.

3. Ковальчук Л. Я. Впровадження новітніх методик і систем навчального процесу в Тернопільському державному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського / Л. Я. Ковальчук // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції “Проблеми інтеграції української медичної освіти у світовий освітній простір”. – Тернопіль, 2009. – С. 7–9.